

“หญ้าทะเล” เมื่อได้ยินชื่อนี้ ทุกคนก็อดสงสัยไม่ได้ว่า หญ้าทะเลมันจะเหมือนกับหญ้าที่ขึ้นอยู่บนสนามหน้าบ้านของเราหรือเปล่า แล้วมันมีลักษณะและความสำคัญอย่างไรต่อท้องทะเล ซึ่งคำถามมากมายจะผุดขึ้นในสมองยิ่งถ้าได้เห็นหญ้าทะเลเป็นครั้งแรก

หญ้าทะเล (Seagrass) เป็นพืชมีดอกชนิดหนึ่ง มีโครงสร้างต่างๆ คล้ายพืชบก มีใบที่มีคลอโรฟิลล์ ทำหน้าที่สังเคราะห์แสง แต่มันจะมีลักษณะโดดเด่นแตกต่างไปจากพืชดอกทั่วไป คือ หญ้าทะเลเกือบทุกชนิดมีวงจรชีวิตสมบูรณ์ใต้น้ำ คือมันจะสืบพันธุ์ ออกดอก ผล เมล็ด และเจริญเติบโตได้ทั้งทะเลนั่นเอง ซึ่งพวกมันต่างก็ได้มีการปรับเปลี่ยนโครงสร้างและการดำรงชีวิตให้สามารถอยู่ได้ในทะเล แล้วหญ้าทะเลมันจะเหมือนกับหญ้าที่เราเห็นอยู่ทั่วไป หรือเปล่า

หญ้าทะเลมี ราก ใบ และลำต้นใต้ดินเหมือนกับหญ้าทั่วไป แต่มันจะมีความใกล้ชิดกับพืชบก พวกพลับพลึง และชิงช้ามากกว่าหญ้าที่เราพบเห็น ซึ่งหญ้าทะเลจะมีบทบาทสำคัญต่อระบบนิเวศใต้ท้องทะเลด้วยการเป็นผู้ผลิตเบื้องต้นในระบบนิเวศทางทะเล และการเป็นผู้ผลิตที่มีประสิทธิภาพนั้น ทำให้แนวหญ้าทะเลเป็นแหล่งอาหารชั้นเลิศของสิ่งมีชีวิตในทะเล อาทิเช่น พูมุน และ เต่าทะเล ซึ่งเป็นสัตว์ที่อยู่ในภาวะเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์ หญ้าทะเลยังเป็นแหล่งหลบภัยและแหล่งอนุบาลสัตว์น้ำวัยอ่อนอีกด้วย ซึ่งความซับซ้อนของแหล่งอาศัยในแนวหญ้าทะเล เป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งเสริมให้เกิดความหลากหลายและความอุดมสมบูรณ์ของสิ่งมีชีวิตใต้ท้องทะเล

“หญ้าทะเลที่เกาะทำอะไร” เกาะทำอะไรเป็นเกาะเล็กๆ ทางตอนใต้ของเกาะเตень อยู่ในเขตตำบลท้องเนียน อำเภอนวม จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่แม้จะเป็นแค่เกาะเล็กๆ แต่ก็หลากหลายไปด้วยหญ้าทะเล ซึ่งเราพบทั้งหมด 4 ชนิดด้วยกัน คือ หญ้าชะเงาใบยาว *Enhalus acoroides*, หญ้าชะเงาเต่า *Thalassia hemprichii*, หญ้าเขียวใบแฉก *Halodule uninervis* และหญ้าใบมะกรูด *Halophila ovalis* โดยเราจะพบแนวหญ้าทะเลขนานไปตามชายฝั่งของเกาะ และพบสัตว์น้ำนานาชนิดทั้งกุ้ง หอย ปู และปลา อาศัยหลบซ่อนตัวอยู่ในแนวหญ้า ซึ่งความอุดมสมบูรณ์ต่างๆ ยังคงหลงเหลือให้เห็นได้ที่เกาะทำอะไรแห่งนี้

ถึงแม้แนวหญ้าทะเลบริเวณเกาะทำอะไรจะไม่กว้างใหญ่นักเมื่อเปรียบเทียบกับในหลายพื้นที่ แต่หญ้าทะเลเหล่านี้ก็มีความสำคัญในระบบนิเวศทางทะเล อีกทั้งยังเป็นจุดเริ่มต้นเล็กๆ ในการเรียนรู้ถึงความสัมพันธ์ของสิ่งมีชีวิต และเรียนรู้ที่จะอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเลเหล่านี้ไว้สืบไป

หญ้าทะเลที่เกาะท่าไร่เป็นแหล่งที่อยู่อาศัยของสัตว์น้ำและพืชที่ขึ้นในน้ำ